

અનાદિથી ઝળેલું મન ચહે છે

અનાદિથી ઝળેલું મન ચહે છે કાયમી ઠંડક
 પરાલંબી સુખાભાસે વધારી કામના જ અનંત
 ચડાવે પાસ થઈ આવી કળિયુગી ઘણી ‘રકમું’
 ઊધારી-બુદ્ધિ-વ્યભિચારી ખતવવી ખોટે મન-લપટું.
 અ-વસ્તુમાં જ મન-મોહે સદા અપ્રાપ્તને ચિંતવી
 રૂપી-દેખત-ભૂલી દોષે જીવનની દોડ દયે થકવી
 ગમે ત્યાં મોહ-વેરાઈ ભટકતી ચિત્ત-વૃત્તિઓ
 જશે આયુષ્ય વપરાઈ પરાર્થે વહેતી શક્તિઓ.
 કપટ ને લોભની ગાંઠો ન જૂએ આગે યા પીછે
 મહા-મિથ્યાત્વમાં મમતા પરાયાં ક્ષેત્રને જ પીંખે
 બીજાનાં ખેતરે ઘૂસતાં રહેશે ફોજદારી ભય
 મનોબળ પાતળાં પડતાં ભીતર ને કોરશે ઊઘય.
 બહીર-મુખી બહીર-લક્ષી વઘેલી પાશવી-વૃત્તિ
 રઝળતી ભીક્ષુકીછ-વૃત્તિ ફક્ત ઈન્દ્રિય-આસક્તિ
 ઘણાંને પારકી બૈરી બહુ બહુ લાગે છે સુંદર
 ઘણી બૈરીને પૂછો તો કહેશે દીઠો ગમતો નથી મુજ વર.
 છતાં ઋણાનું બધનથી અને લૌકિક નિયમથી
 છૂટાં છોડાં નથી ફાટ્યાં બળે છે ખૂબ અંદરથી
 પ્રકૃતિક ભિન્નતા મનની અહમ છંછેડતી ફાયર
 નીકળતાં વાણી કડવાશે કષાયો બાળે મન-મંદર.

જગતમાં લોકીકી-સ્નેહે અહમ-તાંતે બહીર-ઝંઝટ
અપેક્ષીત સ્નેહ-સંબંધે ડખે છે બુદ્ધિ-ભેદી હું પદ

હિસાબી-દ્વેષ-અપમાને ઊભેલું જગત છે ‘બદલો’
અહમ સામે ન ટકરાશે ગુન્હાનો અટકશે ખટલો.

સહનશીલતાનું દેવાળું જૂએ છે દોષ બીજાનાં
નથી જોતું ભૂલો ખૂદની તરફ બુદ્ધિ કરે બહાનાં

અપેક્ષિત ઘાટ સંબંધે બીજાનો લેવો રાજીપો
કુશળ વેપારી-ગ્રાહક જયમ સમાધાની વૃત્તિ રાખો.

ગુનેગારી છે પોતાની મળ્યો છે તેથી દૈહિક-દંડ
સમજતાં ભૂલ પોતાની છૂટે ત્રિ-દંડીને પરપંચ

જગતની સુખ-દુઃખ વ્યાખ્યા ફક્ત છે ભાવ-આરોપિત
જલેબી કોઈને ભાવે કોઈને દીઠી ના ગમતી જ.

પ્રતિષ્ઠિત-આત્માની શક્તિ જ્યાં સુખ માને ત્યાં રોપે ભાવ
અને તેથી અનાદિથી ચડેલો રોગી મનને તાવ

જગત આભાસી સુખોમાં ઢૂંઢે છે મન તણા ઠારણ
સકળ બ્રહ્માંડનો વૈભવ છે જ્ઞાની “આત્માનું કારણ”.

નિરાલંબી-સ્વરૂપ સમજે તીયારે થાય મન શીતળ
કૃપા દાદાની પામીને ઠરી ગ્યો આતમા તત્ક્ષણ.

● ● ●